

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 24P/39/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116220896
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2017:8116220896.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov pred sudkyňou JUDr. Ingrid Kalinákovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého Y. Q., V.. XX.XX.XXXX a maloletého B. Q., V.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. XX, XXX XX Y., v konaní zastúpených opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, Slovenská 87, pochádzajúcich z matky R. Q., V.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. XX, XXX XX Y., a otca R. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. XX, XXX XX Y., na podnet Notárskeho úradu JUDr. Viery Čopákovvej, notárky so sídlom Tkáčska č. 2, 080 01 Prešov o schválenie právneho úkonu, takto

rozhodol:

- I. Podnet Notárskeho úradu JUDr. Viery Čopákovvej zamietla.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 13.10.2016 bol tunajšiemu súdu doručený podnet Notárskeho úradu JUDr. Viery Čopákovvej, notárky so sídlom v Prešove, Tkáčska číslo 2 na schválenie právneho úkonu v dedičskej veci poručiteľa K. Y., V.. XX.XX.XXXX, Q. zomrel dňa 05.03.2016. Dedičské konanie je vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 26D/259/2016, Dnot 59/2016. Matka maloletých R. Q. dedičstvo v mene maloletých dedičov odmietla do zápisnice zo dňa 03.10.2016. Vzhľadom na uvedené predložila notárka dedičský spis za účelom schválenia právneho úkonu - odmietnutie dedičstva za maloleté deti.

2. Tunajší súd uznesením č. k. 24P/39/2016 - 5 zo dňa 10.01.2017 začal z úradnej moci konanie o schválenie právneho úkonu v mene maloletých detí.

3. Tunajší súd uznesením č. k. 24P/39/2016 - 15 zo dňa 07.04.2017 ustanovil maloletým deťom za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov v súlade s ustanovením § 117 C.m.p..

4. Notárka listom doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.02.2017 oznámila súdu, že keďže matka maloletých detí dedičstvo po poručiťovi odmietla, nevystupuje ako dedička, pričom nie je známe, že by rodičia maloletých detí boli obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv. Ku kolízii záujmov v zmysle ustanovenia § 30 Občianskeho zákonníka v tomto prípade nedôjde, nakoľko ako vyplýva z obsahu dedičského spisu 26D/259/2016 dcéra poručiťovi, matka maloletých detí R. Q., I.. Y. dedičstvo po poručiťovi v plnom rozsahu odmietla tak, ako je uvedené v zápisnici z pojednávania zo dňa 03.10.2016.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom prítomných účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom spisu, pričom zistil nasledujúci skutkový stav, na základe ktorého dospel k nasledujúcim skutkovým a právnym záverom:

6. Maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov R. Q., V.. XX.XX.XXXX D. R. Q., V.. XX.XX.XXXX.

7. Starý otec maloletých detí K. Y. zomrel dňa XX.XX.XXXX, z uvedeného dôvodu prebehlo dedičské konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 26D/259/2016.

8. Z pripojeného spisu dedičského tunajšieho súdu sp. zn. 26D/259/2016 vyplýva, že účastníkmi dedičského konania po starom otcovi maloletých detí K. Y. bola matka maloletých detí R. Q., V.. XX.XX.XXXX. Dňa 03.10.2016 bola na Notárskom úrade JUDr. Viery Čopákovéj so sídlom Prešove, Tkáčska číslo 2 spísaná zápisnica pod sp. zn. 26D/259/2016, Dnot 59/2016, z ktorej vyplýva, že matka maloletých detí odmietla dedičstvo po svojom otcovi, následne vstúpili do práv matky, maloletý Patrik a maloletý Tomáš, pričom matka maloletých detí vyhlásila, že keďže obidvaja dedičia sú maloletí, v mene svojich maloletých detí maloletého Patrika a maloletého Tomáša dedičstvo po poručiteľovi v plnom rozsahu odmieta. Matka tak odmietla dedičstvo za seba a za maloleté deti.

9. Podľa § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZR“), súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

10. Podľa § 31 ods. 1, 2 ZR rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé. Žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len "kolízny opatrovník).

11. Podľa § 28 ods. 3 ZR, rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

12. Podľa § 28 Občianskeho zákonníka, ak zákonní zástupcovia sú povinní aj spravovať majetok tých, ktorých zastupujú, a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

13. Podľa § 30 Občianskeho zákonníka, ak dôjde k stretnutiu záujmov zákonného zástupcu so záujmami zastúpeného alebo k stretnutiu záujmov tých, ktorých zastupuje ten istý zákonný zástupca, ustanoví súd osobitného zástupcu.

14. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že podnet notárskeho úradu je nedôvodný. Zo zápisnice spísanej na Notárskom úrade JUDr. Viery Čopákovéj dňa 03.10.2016 súd zistil, že predmetom zápisnice je odmietnutie dedičstva po starom otcovi K. Y.Á., V.. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX. Bolo zistené, že starý otec mal. detí zomrel bez zanechania závetu ako rozvedený, pričom dedičom zo zákona bola dcéra - matka maloletých detí R. Q., I. Y., V.. XX.XX.XXXX. Po oboznámení sa s obsahom spisu, s aktívami a pasívami matka maloletých detí vyhlásila, že dedičstvo po poručiteľovi v plnom rozsahu odmieta. Právnymi nástupcami sa tak stali maloleté deti Y. Q., V.. XX.XX.XXXX D. B. Q., V.. XX.XX.XXXX. Po poučení matka maloletých detí o možnosti odmietnutia a neodmietnutia dedičstva a o neodvolateľnosti takéhoto vyhlásenia vyhlásila, že obe deti sú maloleté, a preto v ich mene po poručiteľovi v plnom rozsahu odmietla dedičstvo matka. Uvedenú zápisnicu za maloleté deti podpísala matka, ktorá je zároveň účastníkom dedičského konania a rovnako odmietla dedičstvo aj za seba.

15. V zmysle citovaného ustanovenia § 31 ods. 1, 2 Zákona o rodine, žiaden z rodičov nemôže zastupovať svoje dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a mal. dieťaťom. Z uvedeného vyplýva, že rodičia maloletých nemôžu svoje deti zastupovať v dedičskom konaní, ak zároveň účastníkom tohto dedičského konania je rodič, ktorý mal. deti ako účastníkov rovnakého dedičského konania zastupuje ako zákonný zástupca. V danom prípade matka mal. detí pre možný rozpor záujmov medzi rodičmi a mal. deťmi. Pre ustanovenie kolízneho opatrovníka stačí potencionalný rozpor záujmov objektívneho charakteru. Podľa názoru súdu bol podnet podaný notárkou predčasne a malo mu predchádzať konanie o ustanovenie kolízneho opatrovníka pre mal. deti,

keďže sa nejedná o bežnú vec, ale o podstatnú vec. Za mal. deti mal v dedičskom konaní po poručiteľovi starom otcovi K. Y., V.. XX.XX.XXXX vystupovať takto ustanovený kolízny opatrovník a nie ich matka, ktorá je zároveň účastníkom dedičského konania. Až následne môže súd skúmať, či uzavretá zápisnica, predmetom ktorej je dedičské konanie po starom otcovi mal. detí je v záujme mal. detí. Z uvedených dôvodov súd podnet zamietol. V súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 31 ods. 2 Zákona o rodine zákaz zastupovania mal. detí jeho rodičom pri právnom úkone je daný už pri existencii možnosti záujmov medzi rodičom a mal. deťmi. Za existenciu takejto možnej kolízie záujmov je potrebné považovať taký právny úkon, z ktorého vznikajú právne povinnosti dieťaťa voči rodičovi v zmysle Občianskeho zákonníka. Matka teda nemohla zastupovať mal. deti pri uvedenom právnom úkone.

16. O trovách konania rozhodol súd v súlade s § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov písomne v štyroch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Vzhľadom na skutočnosť, že rodičia maloletých detí a kolízny opatrovník sa práva na podanie opravného prostriedku vzdali, ich podanie by bolo neúčinné.